

ENDOSONOGRAFICKY NAVIGOVANÁ DRENÁŽ V GIT

Číslo výkonu:

115-2020-04-04-05-42-10

Autorská odbornost:

(115) gastroenterologie - skupina 1

Popis:

(Pokud má výkon jednoznačné indikace, uveďte je.)

Indikace výkonu vzniká na základě rozhodnutí multioborového semináře. V průběhu výkonu dochází k neanatomickému propojení žlučových cest, žlučníku, pankreatického vývodu, tekutinové nebo nekrotické kolekce s lumenem trávicí trubice pomocí stentu. V oblasti žlučových cest je indikací obstrukční ikterus, kdy nelze provést drenáž obvyklým způsobem přes Vaterovu papilu při ERCP a akutní cholecystitida s potřebou zajištění drenáže žlučníku. Indikací pro drenáž pankreatického vývodu je nemožnost získání přístupu při ERCP přes Vaterovu papilu. V případě kolekcí to jsou symptomatické kolekce, které vznikají v souvislosti se záněty slinivky břišní - akutní a chronickou pankreatitidou. Část těchto kolekcí je infikovaných a obsahuje nekrózy. Další indikací jsou abscesy v různých lokalitách v blízkosti stěny trávicí trubice. Výkon většinou vyžaduje skiaskopickou kontrolu a představuje alternativu chirurgického či perkutánního zákroku.

Čím výkon začíná:

Výkon se provádí po místním znecitlivění v analgosedaci nebo v celkové anestézii po náležitém informování pacienta a podpisu informovaného souhlasu. Na distální konec endosonografu se nasadí balonek a po kontrole funkčnosti endoskopického a ultrazvukového obrazu se endoskop zavede do trávicí trubice. Následně se provádí kombinované endosonografické a skiaskopické zaměření vhodného místa pro zavedení stentu. V této fázi výkonu je především důležité vyloučení interponujících anatomických struktur a velkých cév pro snížení rizika komplikací.

Obsah a rozsah výkonu:

Endosonograficky se ozřejmí anatomická situace na orgánech v oblasti patologie a za endosonografické kontroly se provede pomocí speciální endosonografické jehly punkce. Správnost polohy se ověří skiaskopicky aplikací kontrastní látky jehlou. Za průběžné skiaskopické a endosonografické kontroly se zavede vodič po kterém jsou následně zaváděny další nástroje nezbytné k provedení výkonu dle indikace (cystotom, balónový dilatátor, plastový stent, metalický stent). K zavádění některých akcesorií je nezbytná elektrochirurgická jednotka.

Čím výkon končí:

Výkon končí zavedením jednoho či více stentů k zajištění drenáže. Dle indikace se používají stenty plastové či kovové. Po ověření funkčnosti drenáže a vyloučení bezprostředních komplikací se endosonograf vytáhne. Nemocný je dále monitorován a odvezen na dospávací jednotku. Lékař znovu vyhodnotí snímkovou dokumentaci a sepíše zprávu s doporučením.

Kategorie: P - hrazen plně;

Omezení místem: SH - pouze na spec. prac. při hospitalizaci

Omezení frekvencí: 4/1 rok

Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 90

Podmínky:

(Pokud je omezení místem "S", popište, čím je pracoviště specializované.)

Výkon je vykazován na pracovišti se statutem Endoskopického centra dle zákona o zdravotních službách.

Důvod změnového řízení:

(V případě, že výkon nahrazuje staré metody, doplňte čísla původních výkonů.)

Endosonograficky navigovaná drenáž představuje nový miniinvazivní terapeutický přístup pro řešení nádorových obstrukcí žlučových cest, akutního zánětu žlučníku, obstrukce pankreatického vývodu a léčbu kolekcí naléhajících na stěnu trávicí trubice. Výkon představuje alternativu chirurgického či perkutánního výkonu. Ve srovnání s chirurgickým řešením je méně zatěžující a má nižší morbiditu a mortalitu.

Posouzení medicínské efektivity: Endosonograficky navigovaná drenáž je mini-invazivním výkonem s nižší morbiditou a mortalitou než klasický chirurgický výkon. Perkutánní drenáže mají nevýhodu v podobě ošetrovatelské péče o zevní drén a potřebu opakovaných výměn drénů. Úspěšnost endoskopické drenáže v případě nádorových onemocnění je 80-90 % a při drenáži kolekcí je až 90 %. Literatura: Szakó L, Mátrai P, Hegyi P et al. Endoscopic and surgical drainage for pancreatic fluid collections are better than percutaneous drainage: Meta-analysis. *Pancreatology* 2020; 20(1):132-141.

Ekonomický dopad:

(Doplňte odhadovaný počet pacientů za rok)
500/rok

Porovnání s prokázaným léčebným přínosem: K zajištění drenáže žlučových cest je výkon používán v situacích kdy obvyklá drenáž při ERCP je neúspěšná či nemožná z anatomických důvodů. Alternativu doposud představoval více zatěžující chirurgický výkon s rizikem větší morbidity či mortality. Výhodou oproti perkutánní drenáži je absence ošetrovatelské péče o zevní drén a nutnost jeho výměn. Literatura: Sharaiha RZ, Khan MA, Kamal F et al. Efficacy and safety of EUS-guided biliary drainage in comparison with percutaneous biliary drainage when ERCP fails: a systematic review and meta-analysis. *Gastrointest Endosc.* 2017;85:904–914

Způsob úhrady v dalších zemích: V zemích EU jsou tyto výkony hrazeny z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Od roku 2020 je výkon hrazen na Slovensku.

Další odbornosti:

Kód	Název	Režie

Nositelé:

Pořadí	Kategorie	Funkce	Praxe	Čas	Poznámka	Aktuální body
10	L3	licence pro provádění EUS a ERCP	5	90		767,844
Celkem:						767,84

Přímo spotřebovaný materiál - PMAT:

Kód	Název	Doplňek	Množství	Jednotka	Cena	Body
Celkem:						0,00 0,00

Přímo spotřebované léčivé přípravky - PLP:

Kód	Název	Doplňek ATC	Omezení	Množství	Jednotka	Cena	Body
Celkem:							0,00 0,00

Přístroje:

Kód	Název	D.Ž.	N.Ú.	D.P.	Procento z výkonu	Cena	Body
A008300	Akcesoria k oplachové pumpě	3	0	4	100,00 %	51 071,00	26,60
A008298	Akcesoria k odsávací pumpě	3	0	4	100,00 %	37 922,00	19,75
A008299	Oplachová pumpa	5	7381	4	100,00 %	73 810,00	34,60
A008297	Odsávací pumpa	5	11132	4	100,00 %	111 320,00	52,18
A008294	Videoprocessor	5	55539	4	100,00 %	555 390,00	260,34
A008295	Zdroj světla	5	37026	4	100,00 %	370 260,00	173,56
A008296	Videomonitor	5	24321	4	100,00 %	243 210,00	114,00
M1541	Jednotka polypektomická	3	22000	4	100,00 %	220 000,00	148,96
P0107	Endoskop pro ultrasonografii	3	285000	6	100,00 %	2 850 000,00	1 286,46
A008331	Endosonografické universální centrum EU-ME2	10	185000	6	100,00 %	3 700 000,00	578,13
Celkem: 8 212 983,00						2 694,58	

ZUM:

Kód	Název
A000765	stent - typ dle obsahu výkonu
A000535	balónek typ dle obsahu výkonu
A000781	Vodič - typ dle obsahu výkonu
A000613	Jehla typ dle obsahu výkonu

Položky mimo číselník

Název	Popis
LAMS (lumen apoziční stent)	cena 60.000,- Kč
EUS jehla	cena 7.000,- Kč
Vodič atraumatický	cena 5.000,- Kč
Plastový stent double pigtail	cena 2.000,- Kč
Balónek dilatační	cena 12.000,- Kč
Cystotom	cena 11.000,- Kč

ZULP:

Kód	Název
-----	-------

Položky mimo číselník

Název	Popis
-------	-------

Body	Přímé	Režijní	Celkem
	3 462	430	3 893